

परिणद्ध *p. p.* 1 Bound or wrapped round. -2 Broad, large; परिणद्धकन्धरः R. 3. 34.

परिणहनम् Girding on, wrapping round.

परि (री) णाहः 1 Circumference, compass, expanse, extent, breadth, width; स्तनयुगपरिणाहाच्छदिना बल्कलेन Ś. 1. 19; स्तनपरिणाहाविलासवैजयन्ती Mā. 3. 15 'large or expansive breasts'; ककुदे वृषस्य कृतबाहुमकुशपरिणाहशालिनि Ki. 12. 20; Mk. 3. 9; Ratn. 2. 13; Mv. 7. 24; नल्वमात्र-परीणाहो घनच्छायो वनस्पतिः Mb. 12. 154. 7. -2 Periphery or circumference of a circle.

परिणाहवत् *a.* Large, big, expansive.

परिणाहिन् *a.* large, big; लब्धापि लोके परिणाहि रूपम् Ku. 1. 36.

परिणिसक *a.* 1 Tasting, eating; फलानां परिणिसकः Bk. 9. 106. -2 Kissing.

परिणिष्ठा Perfect skill.

परिणी 1 P. 1 To lead or carry round (the fire); तौ दम्पती त्रिः परिणीय बह्विम् (पुरोधः) Ku. 7. 80; अग्निं पर्यणयं च यत् Rām. -2 To marry, espouse; परिणेष्यति पार्वती यदा तपसा तत्प्रवर्णाकृतो हरः Ku. 4. 42. -3 To ascertain, investigate; तेषां वृत्तं परिणयेत् सम्यग् राष्ट्रेषु तच्चरैः Ms. 7. 122. -4 To lead forward. -*Caus.* To pass, spend (time).

परिणयः, -नम् Marriage; नवपरिणया वधूः शयने K. P. 10.

परि (री) णायः 1 Moving a piece at chess, draughts &c. -2 A move (at chess).

परिणायकः 1 A leader, a guide; तत्राहं दुर्बलाबन्धौ वृद्धा-वपरिणायकौ (अपश्यम्) Rām. 2. 64. 4. -2 A husband; अनुदेहमागतवतः प्रतिमां परिणायकस्य गुरुमुद्रहता Śi. 9. 73.

परिणी (= पतिः ?) चिरं परिण्या परिशीलिताप्यसौ, जहाति न हीभरमस्य केलिषु Rām. Ch. 2. 56.

परिणीत *p. p.* 1 Married. -2 completed, executed; सर्वान् सुपरिणीतेन कर्मणा तोषयाम्यहम् Mb. 3. 207. 39.

परिणीतिः *f.* A marriage; परिणीतिमहोत्सवे विभोः Śāhen- dra 2. 63.

परिणुत *a.* Praised.

परिणेतव्य *a.* 1 To be married. -2 To be exchanged or bartered against.

परिणेतृ *m.* A husband; Ś. 5. 17; R. 1. 25; 14. 26; Ku. 7. 31.

परिणीवित *a.* Covered; पीताङ्गदैः परिणैतैः परिणीवितांसः Pratijñā. 2. 2.

परितक्म्य *a.* Ved. Dangerous, risky, unsafe. -*कम्या* 1 Error. -2 Night, darkness.

सं. इ. को. ... १२३

परितप् 1 P. 1 To heat, burn, consume. -2 To inflame, set on fire. -3 To suffer pain. -4 To practise penance. -*Caus.* 1 To scorch. -2 To torment.

परितप्त *p. p.* 1 Heated, burnt. -2 Tormented, pained.

परितप्तिः *f.* Excessive pain, anguish.

परितापः 1 Extreme or scorching heat; (पादपः) शमयति परितापं छायाया संश्रितानाम् Ś. 5. 7; गुरुपरितापानि गात्राणि 3. 18; R̄s. 1. 22. -2 Pain, agony, anguish, grief; प्रसक्ते निर्वाणे हृदय परितापं बहसि किम् M. 3. 1. -3 Lamentation, wailing; विरचितविविधबिलापं सा परितापं चकारोच्चैः Git. 7. -4 Trembling, fear. -5 N. of a hell.

परितापिन *a.* Harassing, agonising; आपातरम्या विषयाः पर्यन्तपरितापिनः Ki. 11. 12.

परितर्क 10 P. 1 To reflect, consider. -2 To examine (judicially).

परितर्कणम् Consideration, reflection; जिज्ञासा न तु कर्तव्या धर्मस्य परितर्कणात् Mb. 13. 162. 21.

परितर्कित *a.* 1 Expected -2 Examined (judicially).

परितस् *ind.* (Usually with a noun in the acc., sometimes by itself) 1 All around, on all sides, round about, in all directions, everywhere, on every side; रक्षांसि वेदीं परितो निरास्थत् Bk. 1. 12; Śi. 5. 26; 9. 36; Ś. 4. 8; 3. 26. Ki. 1. 14; गाहितमखिलं गहनं परितो दृष्टाश्च विटपिनः सर्वे Bv. 1. 21, 29. -2 Towards, in the direction of, आपोदिरेऽम्बरपथं परितः पतद्गाः Bv. 1. 17; R. 9. 66.

परितुष्ट 4 P. To be satisfied, be delighted or contented; अस्मत्कृते च परितुष्यति काचिदन्या Bh. 2. 2. (v. 1.) -*Caus.* 1 To satisfy or please completely. -2 To appease. -3 To flatter.

परितुष्ट *p. p.* 1 Completely satisfied; वयमिह परितुष्टा बल्कलैस्त्वं च लक्ष्म्या Bh. 3. 50.; so मनसि च परितुष्टे कोऽर्थवान् को दरिद्रः *ibid.* -2 Pleased, delighted.

परितुष्टिः *f.* 1 Contentment, complete satisfaction. -2 Delight, joy.

परितोषः 1 Contentment, absence of desire (opp. लोभ); सम इह परितोषो निर्विशेषो विशेषः Bh. 3. 50. -2 Complete satisfaction, gratification; आपरितोषाद्द्विदुषां न साधु मन्ये प्रयोगविज्ञानम् Ś. 1. 2. -3 Pleasure, delight, delight in, liking for (with loc.); Ku. 6. 59; R. 11. 92; गुणिनि परितोषः &c.

परितोषण *a.* Satisfying, gratifying. -*णम्* Satisfaction.

परितृप् 4 P. To be pleased or contented. -*Caus.* 1 To satisfy, please, gratify. -2 To refresh.

परितृपणम् 1 Gratifying. -2 A restorative; Charaka.

परितृप्तिः *f.* Complete satisfaction.